A K T U A L I T Y 58
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR
AUÚP

SOS ARCHIV ARCHITEKTURY!

Archiv architektury vznikal na půdě Technického muzea v Praze od roku 1910 na základě výzvy profesorů ČVUT. Postupně zde byly shromážděny pozůstalosti nejvýznamnějších českých architektů 19. a 20. století, počínaje obdobím historismu přes secesi a funkcionalismus po současnost. Jako jedna z nejdůležitějších sbírek evropského významu se stal členem ICAM (International Confederation of Architectural Museums).
Archiv obsahuje přes 200 pozůstalostí: kreseb, plánů, fotograf í, dokumentů a modelů, tj. cca půl milionu muzejních exponátů. Během uplynulých 90 let se archiv podílel na řadě výstav, většinou putovních, monograf ckých i tematických – např. Czech Functionalism 1918–38, Český kubismus, Jože Plečnik, Zrození metropole (Shaping the Great City), Jan Kotěra aj.
V roce 1940 byl archiv násilně přestěhován ze Schwarzenberského paláce na Hradčanech do přízemí barokní budovy Invalidovny. Při katastrofálních záplavách v srpnu 2002 byla budova zaplavena do výše 3,45 metrů. Sbírky archivu architektury byly z 90% zaplaveny. Při záchranné akci se možná díky nadlidskému úsilí mnoha jednotlivců podařilo většinu archiválií z budovy odvézt a zamrazit tak, aby bylo v budoucnu možné jejich restaurování.
Nyní je potřeba z Invalidovny odvézt zbylé nepoškozené archiválie, zřídit restaurátorské pracoviště a depozitáře pro zachránění alespoň části této nenahraditelné součásti evropského kulturního dědictví. Restaurování bude trvat roky a vyžádá si obrovské materiální náklady, které jsou zcela mimo možnosti všech zainteresovaných institucí.
Žádáme proto všechny domácí i zahraniční vědecké instituce, školy, restaurátory, architekty a evropskou kulturní veřejnost vůbec o naléhavou pomoc – f nanční, materiální, odbornou či jinou.
K soustředění f nanční pomoci bylo pod patronací Akademie výtvarných umění v Praze, Klubu Za starou Prahu, časopisu Architekt a občanského sdružení Kruh založeno konto SOS ARCHIV ARCHITEKTURY: 179310745/0300

V Praze 23. 8. 2002

Správou účtu byla pověřena rada ve složení:
Prof. Emil Přikryl, Škola architektury, AVU Praha,
Prof. Vladimír Šlapeta, Fakulfa architektury ČVUT,
Prof. Milan Pavlík, Fakulta architektury ČVUT,
Jiří Horský, časopis Architekt,
Doc. Rostislav Švácha, Ústav dějin umění Akademie věd,
Karel Ksandr, Statní ústav památkové péče,
Soňa Ryndová, Škola architektury, AVU Praha,
Marcela Steinbachová, občanské sdružení Kruh,
Kateřina Bečková, Klub Za starou Prahu,
Vladislava Valchářová, Národní technické muzeum.

Karel Nettwall in memoriam
Zemřel Ing. Karel NETTWALL, který jako první zastával funkci předsedy Rady Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Do této funkce byl zvolen první radou na jejím prvním zasedání.
str. 2

Zemřel prof. Jiří Gřegorčík
V květnu zemřel člen Asociace a první porevoluční profesor urbanismu.
str. 3

Transformace nevyužívaných území
Ve dnech 18. a 19. dubna se v Litoměřicích uskutečnil odborný seminář.
str. 3

Výroční shromáždění 2002 spojené s odborným seminářem Aktuální problémy urbanismu a územního plánování
Koná se ve čtvrtek a pátek 7. a 8. listopadu 2002 v Praze, v Martinickém paláci (SÚRM MHMP) – program, doprava, ubytování
str. 4, 5

Asociace rozšiřuje mezinárodní aktivity
Možnosti jsou ještě větší, jen jich využít – máte-li potřebné jazykové vybavení, hlaste se.
str. 5

Berlin 2002
Letošní hlavní exkurze asociace vedla po čtyřech letech opět do Berlína. Návrat byl vynucen velkým zájmem našich členů, neboť rozsahem výstavby není v Evropě v současné době asi srovnatelné město.
str. 6, 7

Zasedání ECTP
str. 7, 8

Mezinárodní fórum o krajinném plánování, konference, semináře, výstava, výjezdní zasedání rady
str. 8

Karlu Nettwallovi in memoriam

Zemřel Ing. Karel NETTWALL, který jako první zastával funkci řádného předsedy Rady Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Do této funkce byl zvolen první radou na jejím prvním zasedání.
V této funkci obstál, troufám si říci s odstupem času. Nejen že byl pečlivý administrátor, což v našich kruzích není zdaleka samozřejmé. V nelehkém zápase o samu i existenci disciplíny se rychle stal jejím věrohodným představitelem, pravda nikoliv pro úplně každého. A právě v tom spatřuji jeho přínos disciplině. Léta jeho předsednictví byla vzrušená. Byla to doba, kdy se vše zpochybňovalo a každý byl na nějaký způsob lustrován. On příliš nelustroval, ač sám tomu také neušel.
Kolega Nettwall měl v sobě tolik moudrosti, že nezavelel nervozní posádce plachetnice Argonautů urbanismu a územního plánování: „ plnými plachtami vpřed, popřít sebe sama…!“, ač by se to bylo, v kruzích revolučních architektů a ekonomů a dalších, velmi chválilo. (Ostatně, za takový povel by šel „přes palubu“. Alespoň tenkrát…)
A tak si záhy vychutnával i nelibost z mnoha stran, když v nejrůznějších legislativních šarvátkách obhajoval a do úmoru vysvětloval svébytnou a nezastupitelnou funkci územního plánování, zvláště pro ukájení občansky svéprávné správy statků pozemských i duchovních „země v dědictví nám dané…“
Připomeňme si nejdůležitější problémy, na jejichž řešení se kolega Nettwall podílel a které uvážlivě ovlivňoval:

- stanovy AUÚP ČR a její registrace na MV,
- koncipování nového stavebního zákona – marná snaha na počátku 90.let a koncepce nikoliv scestná (poznámka autora,)
- příprava zásadních novel platného stavebního zákona v průběhu celých 90. let,
- honorářový řádu pro obor urbanismus a územní plánování vydaný ČKA,
- příprava věcného záměru stavebního zákona v roce 2000 a 2001,
- odborné posudky vyžádané od AUÚP ČR,
- organizace a moderování řádných i mimořádných setkání členů Asociace.

Karel Nettwall Asociací žil. Zvláště v první polovině popřevratového období, pokud jen mu to zdravotní stav dovoloval. Srdce, přátelům a kolegům vždy otevřené, nebylo jeho jediným zdravotním problémem.
Toto srdce, několikráte spravované, ho nečekaně zradilo letos, koncem srpna. Nebuďme však patetičtí. Život každého z nás pomine.
Vzdor svým potížím, které nebyly vždy jen zdravotní, pracoval na neuvěřitelném množství územně plánovacích podkladů a dokumentací v atelieru U-24 v Praze. Věděl snad o každé vesničce ve Středočeském kraji a většinu území kraje znal. Proputoval je pěšky i planimetrem po mapách.
Znal je jako územní plánovač širokého geografického, ekonomického a kulturněhistorického rozhledu. Znát jako územní plánovač znamená nést v paměti a v srdci dobré i zlé příběhy území, povznést se nad stranění tomu či onomu, co právě letí a „vítězí“ a vykřikuje „…já jsem…“, „…já se rodím“ (jepice ve hře K .Čapka Ze života hmyzu). Současně dokázal ref ektovat sílu všeho toho efemérního, právě pro územní plánování. Věděl, že právě pro plachetnici územního plánování by bylo zničující spustit člun třeba „ekoterorismu“, což by také mělo aplaudující publikum. Moc dobře věděl o nenasytnosti podnikatelského požírání území, které je hravě dravé na rozdíl od parních válců socialistického budování. Nebyl hrdina. Hrdinstvím ostatně územní plánovač ničeho nedosáhne a nikdy nedosáhl. Pouze statečnou důslednost má územní plánovač k dispozici a cit anticipovat nadějeplné i zhovadilé záměry všech subjektů v území.
V poslední době se v atelieru U-24 soustřeďoval na problematiku VÚC a řadu jich zpracovával jako vedoucí projektant. Z posledních to bylo Boleslavsko, Nymbursko, Berounsko. Spolupracoval s arch. Körnerem na kontroverzním VÚC Pražského regionu. A nadále zůstával věrný socioekonomické problematice při zpracování ÚPD většiny okresních i dalších významnějších měst Středočeského kraje.
Napsal jsem, že Karel Nettwall žil Asociací. Atelierem U-24 žil dvojnásob. S existencí tohoto pracoviště se ztotožnil dávno před vítězným podzimem roku 1989. I to, že atelier U-24 překlopýtal přes úskalí rozkulačování projektových pracovišť, je mu myslím možné alespoň zčásti připsat na vrub.
Přispěl k tomu, že atelier U-24 zůstává věren středočeskému teritoriu, setrvávaje na přesvědčení, že má někdo kvalifikovaný listovat v paměti území a pomáhat mu i neviditelné ruce trhu, byť jí v tom i ne jedny ruce lidské brání.
Bylo by určitě poutavé a pro leckoho i pikantní, podrobněji se rozepsat o soukromém životě našeho zesnulého kolegy a kamaráda. Třeba i proto, že od samého narození si nesl částečné rasové stigma, o jiných vkladech sudiček nemluvě. Zřejmě právě proto vyzrál v aristokrata. Přes surrealistické mládí a normalizační střední věk, kdy si na aristokrata spíše jen vzdorovitě hrál. A aristokratem byl až do konce. Člověkem aristokratem, lhostejno měl-li či neměl namodralou krev.
Díky, Karle, díky za poselství, které nám tu zanecháváš!

Za Asociaci i za sebe Miroslav Tůma

Ing. Karel Nettwall zemřel 24. 8. 2002 ve věku 65 let. Narodil se 10. 8. 1937.

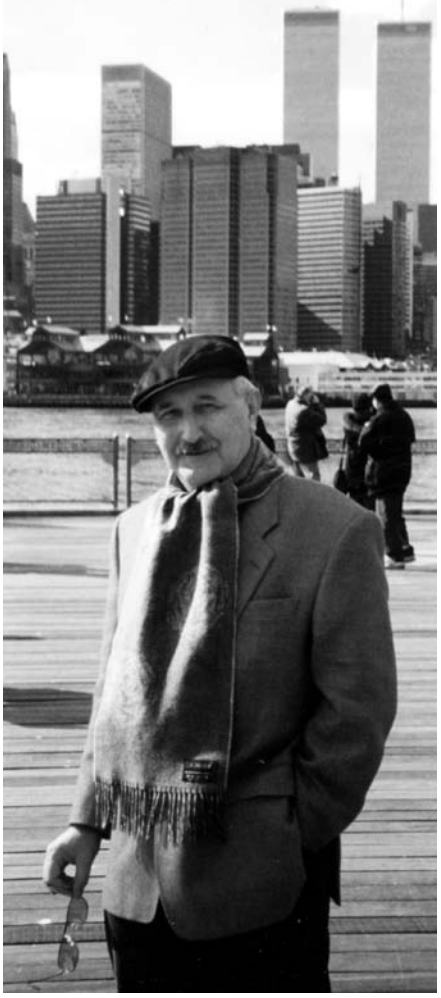

Zemřel profesor Ing. arch. Jiří Gřegorčík, CSc.

Profesor Gřegorčík se narodil 20. 2. 1932, zemřel 25. 5. 2002. Po ukončení studií projektoval ve zlínském Stavoprojektu a poté na Útvaru hlavního architekta v Brně, kde vedl projektový ateliér a odkud musel po roce 1968 odejít. Od r. 1970 po dvě desetiletí působil jako vedoucí vědecký pracovník ve Výzkumném ústavu výstavby a architektury v Brně. V 90. letech byl hlavním architektem Brna a na Fakultě architektury VUT začal vyučovat na katedře urbanismu. V tomto oboru se stal prvním polistopadovým profesorem.
Byl členem Asociace, připomeňme např. jeho účast na urbanistickém sympoziu Město a region 2000, jehož se účastnil studií „Regionální město".

Transformace nevyužívaných území

Seminář obsahově i organizačně připravila Asociace pro urbanismus a územní plánování České republiky ve spolupráci s Ústavem urbanismu Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze, městem Litoměřice a Okresním úřadem v Litoměřicích.
Ve dnech 18. a 19. dubna 2002 se v Litoměřicích uskutečnily další dvě pravidelné odborné akce, které připravuje pro širší odbornou veřejnost Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Jako důkaz pravidelnosti chci připomenout akce, které se uskutečnily v roce 2001. Byly to:
• mezinárodní sympozium „Řízení územního rozvoje města" v Prostějově,
• celostátní seminář „obsahový standard územních plánů měst a obcí" v Kroměříži,
• odborná exkurze „Vídeň 2001", orientovaná na přestavbová území G-town – bydlení v plynojemech, muzeum Quartier a další.
Právě v těchto souvislostech rozhodla rada asociace o tématu mezinárodního semináře, ustavila přípravnou skupinu a doporučila místo pro jeho konání – město Litoměřice nebo Písek.
Přípravná skupina se v úvodu své práce zabývala vymezením tématu, definováním příčin transformace a hlavních cílů semináře. Šíře tématu v našich podmínkách je tak značná, že muselo být obsahové zaměření semináře omezeno pouze na území měst a jejich bezprostředního okolí. Bylo proto dohodnuto, že transformace příhraničních oblastí vojenských výcvikových prostorů, velkých území těžby nerostných surovin či intenzivně zemědělsky využívané krajiny se stane tématem některé z dalších odborných akcí.
Téma vymezené pro seminář v Litoměřicích bylo pak rozděleno do základních bloků:
• Transformace vojenských areálů a měst,
• Transformace průmyslových ploch,
• Transformace ploch dopravních, překladišť, nádraží atd.,
• Transformace ploch a objektů v centrech měst.
Vzhledem k rozsahu a specifičnosti problémů bylo upuštěno od zařazení dalšího základního bloku – Transformace velkých obytných souborů realizovaných v 2. polovině 20. století.
Hlavním cílem semináře bylo hledání nejvhodnějších metod a postupů řešení otázek transformace vycházejících z principů trvale udržitelného rozvoje a nezbytnosti stálého přizpůsobování prostředí měnícím se potřebám života na Zemi.
Po pečlivém výběru a zvážení všech tématických i společenských souvislostí byl sestaven definitivní program semináře takto:
• Příčiny a urbanistické souvislosti procesu transformace historického jádra města **Litoměřice** (městská památková rezervace) – doc. Ing. arch. J. Mužík, CSc. – městský architekt
• **Terezín** – transformace pevnostního města – Ing. arch. P. Vávra – zpracovatel ÚPD
• **Manchester** – Trafford Park – D. J. Williams
• **Porúří** – rozvoj opuštěných pozemků, IBA Emscher Park – D. Luchterhandt
• **Ostrava** – historie, současnost a budoucnost městského centra – prof. Ing. V. Kuta, CSc., Ing. arch. J. Sedlecký
• **Olomouc** – území ve městě vyžadující transformaci – Ing. J. Zimová
• **Paříž** – příprava, průběh a výsledky transformace na vybraných příkladech – Ing. L. Doleželová
• **Praha** – transformační území – Ing. arch. P. Durdík, Ing. arch. A. Hořejší, Ing. arch. V. Klokočková
• **Kladno** – transformace průmyslové zóny „Koněv" – Ing. arch. D. Pokojová
• **Vysoké Mýto** – transformace ploch po armádě – Ing. arch. M. Košař – městský architekt, B. Fencl – starosta města Vysoké Mýto
• **Český Krumlov** – transformace výrobních ploch – Ing. arch. P. Koubek, Ing. arch. F. Novotný
• **Mladá** – vyžití bývalého vojenského újezdu – Ing. arch. M. Körner

Seminář v Litoměřicích se setkal s nečekaným zájmem a značnou pozorností všech 16 účastníků, většinou odborníků z různých oblastí praxe. Výsledky dosažené ve Vysokém Mýtě zřetelně prokazují, jak nezbytná je v procesu transformace těsná spolupráce politiků a odborníků.
Příspěvky kolegů ze zahraničí a rozbor příkladů transformace nevyužívaných ploch z Paříže ukazují, že nestačí najít nové funkční využití a prostorové urbanisticko-architektonické řešení. Přinejmenším stejně významné je získat pro tuto budoucí vizi podporu veřejnosti, vytvořit strategii obsahující organizační a realizační struktury a pak zahájit postupné koncepční uskutečňování hlavních dílčích projektů a hlavních cílů transformace.
Z přednesených a velmi kvalitně připravených příspěvků bylo také možné odvodit charakteristiku transformace jako stálého procesu přizpůsobování jednotlivých částí a prvků městského organismu měnícím se životním potřebám a vyvíjející se hierarchii hodnot procesu, který ve vývoji stavby měst mění svou intenzitu v závislosti na dynamice společenského, ekonomického či technického rozvoje. Na konkrétních příkladech bylo také prokázáno, k jak závažným urbanistickým chybám v minulosti došlo právě v obdobích „velkých změn". Tam kde zásahům nepředcházela důkladná analýza životních potřeb a hlavních hodnot organismu měst a z ní vycházející a obecně přijatelná koncepce dlouhodobého rozvoje.
Věřím, že tyto dílčí poznatky a snad i závěry ze semináře v Litoměřicích budou postupně rozvíjeny a upřesňovány při diskusích, a to nejen mezi členy Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Podnětem k nim bude jistě připravovaný sborník všech přednesených příspěvků, který obdrží všichni účastníci semináře.

Jan Mužík

Výroční shromáždění 2002 spojené s odborným seminářem:

Aktuální problémy urbanismu a územního plánování

7. a 8. listopadu 2002 (čtvrtek a pátek) v Martinickém paláci na Hradčanském náměstí

Letošní výroční shromáždění je už tradičně doprovozeno odborným seminářem. Dvoudenní akce se uskuteční v Praze za spolupořadatelství Sekce Útvaru hlavního architekta pražského magistrátu, v jehož prostorách budeme jednat. Součástí programu prvního dne je i shromáždění členů Asociace. Po jeho skončení ve večerních hodinách budou pokračovat debaty ještě neformálněji, při rautu (řekněme raději při občerstvení, abychom nebudili přílišné naděje). Druhý den bude pokračovat odborný program.

Výroční shromáždění členů tentokráte bude volit novou radu Asociace, která využije své přítomnosti k prvému svému zasedání (přesný termín bude operativně upřesněn).

Rada Asociace a předsednictvo tentokrát ponechalo „volné téma“. Usoudilo, že je opět čas neřešit nějakou zcela konkrétní problematiku, ale věnovat se obecnější diskusi o našem oboru. Aby však nebyly debaty zcela bezbřehé, byly vymezeny čtyři programové bloky. Každý blok má relativně dostatek vymezeného času. Uvede jej a bude moderovat v programu zaznamenaný garant. Poté bude místo na diskusi. Můžete si své příspěvky připravit předem, můžete ale také reagovat až na to, co na místě samém uslyšíte.

V prvním programovém bloku, který si vzal na starost Miroslav Tůma, bude asi dosti filozofična, empatie k území, jímž se ve své práci zabýváme a které uchopujeme pomocí vžitých i nevžitých pojmů přetavujících se do standardů.

Druhý blok znovu oživí téma prostějovského semináře, který skončil poněkud do ztracena. Postavení hlavních či městských architektů je stále tématem, o němž by se mělo diskutovat. Diskusi povede Milan Košař.

Třetí blok uvede Martin Tunka z MMR a bude se zabývat novým stavebním zákonem. Sledujte internetové stránky ministerstva pro místní rozvoj, sledujte vývoj legislativy, připravte se na diskusi.

Čvrtý blok uzavírá pomyslný kruh, vrací se opět k území, resp. k urbanistovi, a řeč bude o tom, jak v daném či chystaném legislativním prostředí se náš obor a urbanista může pohybovat, tak aby území prospěl. Jan Slanina vás tímto blokem provede.

Diskuse bude tentokráte zaznamenána či shrnuta pouze v Aktualitách, nebude vydán sborník.

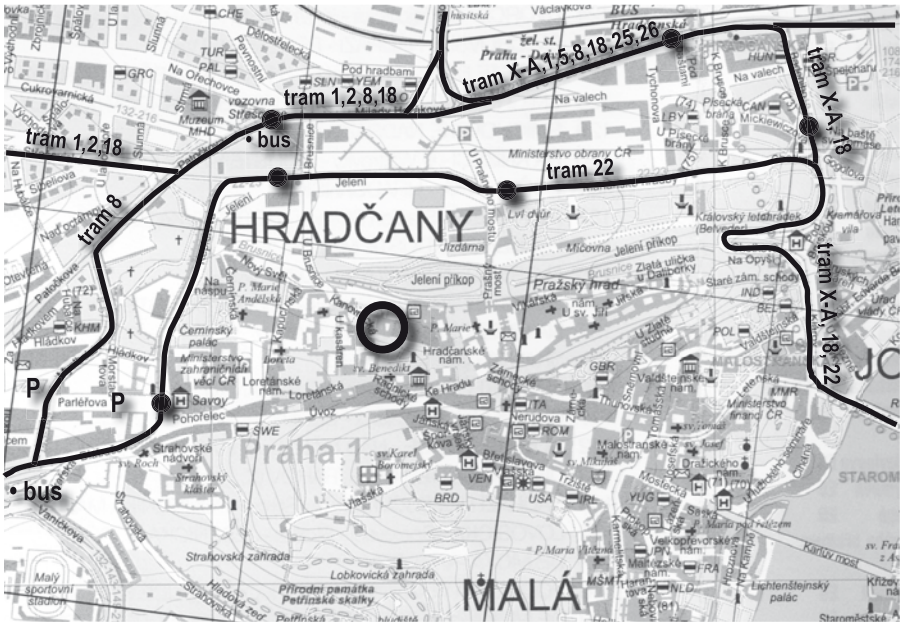

Organizační informace

1. Závaznou přihlášku spolu s kopií dokladu o platbě účastnického poplatku zašlete nejpozději do 21. 10. 2002 na adresu:
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, Perucká 44, 120 00 Praha 2
Na přihlášku uvádějte vždy pouze jednu osobu (přihlášku lze kopírovat).

2. Účastnický poplatek činí 800 Kč, pro členy AUÚP ČR (kteří zaplatili členský příspěvek) 500 Kč.
AUÚP ČR není plátcem DPH.
Účastnický poplatek zahrnuje organizační náklady spojené s přípravou a realizací semináře a občerstvení.

3. Při neúčasti přihlášeného se účastnický poplatek nevrací. Je možné za sebe vyslat náhradníka.

4. Platbu poukažte na účet AUÚP ČR:
Česká spořitelna Praha 1,
č. ú. 1922930399/0800
konstantní symbol: 308
variabilní symbol: Vaše rodné číslo
Případnou platbu v hotovosti je možné uskutečnit u kterékoliv pobočky České spořitelny na výše uvedený účet.

5. Ubytování si účastníci zajišťují sami. Některé ubytovací možnosti, včetně kontaktu naleznete na této pozvánce.

6. Případné další informace podá Ing. arch. Zuzana Hrochová, tel. a fax: 2-57 31 80 95 (sekretariát AUÚP)

7. **IČO** Asociace je: 60163755.

Doprava

tram X-A (místo linky metra A), 18, 22
bus 143, 149, 217 (ze Strahova a z Dejvic na Malovanku nebo ke střešovické vozovně)
automobil – velmi omezená možnost parkování v ul. Parléřově, lépe v oblasti Malovanky nebo Hládkova. Doporučujeme využít městské hromadné dopravy.

Vzhledem k situaci v pražské dopravě, která se může do doby konání semináře změnit, se před cestou informujte na aktuální stav na telefonu 2-96 19 18 17 nebo na internetu www.dp-praha.cz a počítejte raději i s časovou rezervou.

Program

čtvrtek 7. 11. 2002

9.00-10.00	prezence
10.00-12.30	zahájení semináře, **programový blok I: Území – cíl naší činnosti** (M. Tůma)
12.30-14.00	oběd, přestávka
14.00-16.00	**programový blok II: Postavení hlavního – městského architekta** (M. Košař)
16.00-16.30	přestávka
16.30-18.30	výroční shromáždění členů Asociace, včetně volby nové rady
od 20.00	diskusní večer s občerstvením v prostorách Martinického paláce

pátek 8. 11. 2002

9.00-10.30	**programový blok III: Stavební zákon – paragrafové znění** (M. Tunka, MMR)
10.30-11.00	přestávka
11.00-12.30	**programový blok IV: Územní plánování a urbanismus – pozice urbanisty** (J. Slanina)

Výroční shromáždění

Shromáždění členů se bude konat v podvečer prvého dne. Velmi prosíme o hojnou účast všechny členy Asociace, zejména proto, že jde o shromáždění, jež bude volit novou radu. V minulých Aktualitách byly připomenuty všechny peripetie tohoto aktu (tak jak vyplývají se stanov) v případě, že se nesejde dostatek členů.

Předsednictvo a rada připravila kandidátní listinu, již bude možné aktuálně rozšířit. Dosud jsou na ní zapsáni dosavadní členové rady, s výjimkou V. Soukeníka. Dále jsou připraveni do nové rady kandidovat: I. Králová, P. Durdík, A. Hořejší, P. Koubek, M. Tůma, P. Vávra, J. Janíková, J. Benešová, A. Navrátilová, J. Zemánková, L. Zenkl, A. Kasková, H. Vrchlavská. Navrženi byli ještě K. Szenteziová, J. Raška.

Rámcový program shromáždění členů je tento:

- zpráva o činnosti,
- zpráva o zahraniční činnosti,
- zpráva revizní komise,
- zpráva o hospodaření,
- naznačení perspektivy další činnosti (doporučení nové radě),
- volby do rady a kontrolní komise,
- přijetí rozpočtu na další rok,
- diskuse a různé.

Nově zvolená rada bezprostředně po shromáždění členů (případně druhý den ráno – bude upřesněno) na svém zasedání zvolí předsedu, dva místopředsedy a čtyři další členy předsednictva.

Ubytování

Na pozvánce, přiložené k Aktualitám, jsou i v mapě vyznačeny některé možnosti ubytování. Vesměs jde o koleje Správy účelových zařízení ČVUT v Praze. Před dvěma lety při semináři GIS měli účastníci dobré reference na hotel Krystal (ten je ovšem poněkud dál od místa konání). Pro přespání by asi vyhověly i další koleje, včetně Strahova, dostupného po večerní debatě s občerstvením pěknou vycházkou. Správa účelových zařízení má tuto internetovou stranu: http://web.cvut.cz/sf/index.html.

CDMS Krystal *(co je CDMS, nevím)*
J. Martího 2/407, Praha 6, tel. 257212397
tram 2, 26 (X-A)
Cena 800 Kč za jednolůžkový a 1000 Kč za dvoulůžový pokoj. Pokoje vybaveny příslušenstvím. Ostatní koleje mají obvykle společná sociální zařízení, nižší standard a tedy i nižší cenu.

Sinkuleho kolej
Zikova 13, Praha 6,
tel. 224321297, 224311446-48
tram X-A, 2, 5, 25, 26

Dejvická kolej
Zikova 19, Praha 6
tel. 224321297, 224311446-48
tram X-A, 2, 5, 25, 26

Dimitrovova kolej
Terronská 6, Praha6, tel. 02/24 31 12 40
tram 5, 25

Koleje Strahov
Vaníčkova 7, Praha 6,
tel. 220513106, 220513139
autobusy 143, 149, 217

Asociace rozšiřuje mezinárodní aktivity

Asociace se v roce 1999 stala členem mezinárodní rady urbanistů ECTP. Tímto se nejen začlenila do svazku obdobných spolků v Evropě a má možnost využívat nové zahraniční kontakty, ale stala se též adresátem mnoha nabídek a výzev ke spolupráci. Nejčilejší kontakty máme s kolegy z Polska, Maďarska, Německa a Rakouska. Potěšitelné narůstání zahraniční agendy dává příležitost k zapojení širšího okruhu našich členů na účasti na mezinárodních výstavách, seminářích a konferencích. Předsednictvo asociace proto vyzývá členy asociace se zájmem o aktivní účast v některé z oblastí našich zahraničních styků. Z nadcházejících akcí jmenujme konferenci o regionálních letištích ve Wroclavi v září, mezinárodní fórum o příměstské krajině pořádané také ve Wroclavi ve dnech 17.–20. října 2002, seminář rakouského klubu Architekturforum 26.–27. září v Linci. Rovněž naše účast na urbanistickém bienále v Barceloně v roce 2003 je více než žádoucí. Zde se představí všechny obdobné profesní organizace v Evropě a nejvýznamnější urbanistické projekty. Tentokrát je tématem vztah mobility a plánování.

Dlouhodobější angažovanost našich členů se nabízí v rámci nové pracovní skupiny ECTP zabývající se otázkou rozšíření EU. Rovněž zde bychom uvítali názory odborníků se zkušenostmi v přeshraniční spolupráci, v oblasti regionálního plánování, v oblasti projektů využívající programy a rozvojové fondy EU.

Možností zapojení do práce je celá řada, od jednorázových akcí, přes přípravu pravidelných konferencí až po dlouhodobou práci v některé z pracovních skupin ECTP. Uvítáme proto Vaše písemné nebo mailové nabídky na adresu sekretariátu nebo auup@volny.cz.

Vít Řezáč

Exkurze BERLIN 2002

Letošní hlavní exkurze asociace vedla po čtyřech letech opět do Berlína. Návrat byl vynucen velkým zájmem našich členů, neboť rozsahem výstavby není v Evropě v současné době asi srovnatelné město.

Cílem exkurze byla prohlídka téměř dokončené výstavby centra města a návštěva dalších nových obytných souborů.

První zastávka vedla ovšem do Drážďan. Zde přímo na břehu Labe vznikl před pěti lety nový zemský parlament navržený architektem Kulkou na místě bývalého ústředí komunistické strany. Původní administrativní objekt z počátku třicátých let byl začleněn do nového areálu parlamentu, který vyniká uplatněním skla, oceli a dřeva. Měli jsme možnost prohlédnout si prostory i zevnitř včetně působivého vzdušného zasedacího sálu.

Sobotní program byl zaměřen na výstavbu centra Berlína. Kromě dílčích zastávek u nového sportovního komplexu (1994–96) navrženého francouzským architektem Domeniquem Perraultem na F. Riedel Strasse (velodrom a bazén), který vyvolal u značné části účastníků rozpaky (urbanistické začlenění, architektonická forma), možná stejně jako i „stroj na akcie“ – sídlo burzy v Ludwig Erhard- Haus od britského architekta Nicholase Grimshowa (1998) na Fasanenstrasse, a zastávky v bytovém komplexu pro zaměstnance státní správy Moabiter Werder (G. Bumiller, 1999), se pozornost soustředila na okolí Potsdamer Platz. Připoměli jsme si postmoderní soubor městských vil z osmdesátých let na Rauchstrasse (Krier, Hollein, Rossi, 1983-1984 aj.) v blízkosti pozoruhodného komplexu severských ambasád navrženého několika skandinávskými architekty

Nordische Botschaften

Reichstag

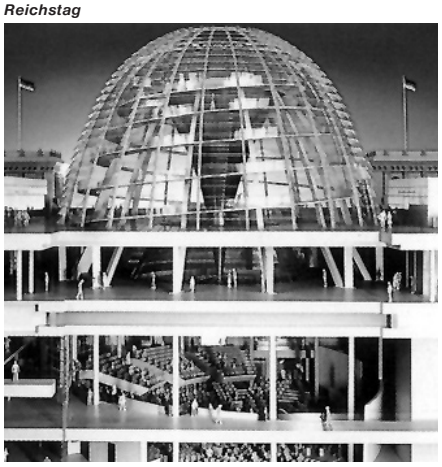

podle jednotného konceptu rakouského architekta Alfreda Bergera a finské architektky Tiiny Parkkinen z roku 1999. Nové ústředí CDU, důsledně uplatňující nízkoenergetické principy staveb, působilo lépe z exteriéru než z vnitřního atria (Petzinka, 1999). Cestou k Potsdamer Platz jsme prošli kolem nových ambasád (Indie, Rakousko – Hollein aj.). Soubor administrativních a bytových domů v okolí Potsdamer Platz je téměř dokončen. Oproti minulé návštěvě zmizel červený InfoBox (výstava je přesunuta do Spreespeicher an der Oberbaumbrücke, Stralauer Allee 1-2, 10245 Berlin-Friedrichshain), ale SONY centrum je již hotovo. Tato gigantická stavba (100 000 m^2, arch. Helmut Jahn, 2001) obsahuje vedle administrativních objektů a bytů také multikino, obchodní centrum Sony, množství restaurací a kaváren a především rozlehlou krytou piazzu. O něco starší část Potsdamer Platz žije již plně pulzujícím městským životem. Ten den zde bylo obzvláště živo, neboť městem procházel nekonečný průvod homosexuálů bouřlivě sledován desítkami tisíc diváků. Celý soubor spojuje krytá obchodní pasáž Arkaden (Piano, Kohlbecker, 2000). Architekty jednotlivých staveb jsou osobnosti současné architektonické scény: Renzo Piano, Rafael Moneo, Richard Rogers, Hans Kollhoff, Arata Isozaki, Ulrike Lauber, Wolfram Woehr aj.

Ve volném odpoledni zašla většina účastníků zájezdu na nedalekou Friedrichstrasse. Hlavním lákadlem je obchodní dům Lafayette od Jeana Nouvela (1996) a dále již méně výrazné stavby architektů Philipa Johnsona, Peie, nebo spíše asi jejich kanceláří, dále Ungerse, Kleihuese a SOM. Jiní zamířili do poněkud vzdálenějšího židovského muzea od architekta Daniela Liebeskinda z roku 1999, které bylo nedávno osazeno stálou expozicí. Že v Berlíně skutečně žije asi třista tisíc Turků, možná i víc, jsme se přesvědčili večer, který byl jednoznačně ve znamení hlučných, ale sympatických oslav vítězství Turecka ve čtvrtfinále mistrovství světa ve fotbale.

Nedělní dopoledne bylo věnováno novým rozvojovým plochám v bývalém východním Berlíně. Všechny mile překvapil obytný soubor Rummelsburger Bucht připravovaný původně v rámci kandidatury Berlína na pořádání olympijských her. Obytná zóna je situována na obou březích zátoky bývalého průmyslového předměstí. Na

ploše 130 ha zde bylo postaveno podle urbanistického konceptu K. Brennera a zahradního architekta K. Tomaneka asi 5 700 bytů orientovaných k vodní ploše nebo do zajímavě pojaté vnitroblokové zeleně s důsledným uplatněním vsakování dešťové vody. Kromě bydlení vznikne ve čtvrti až 12 000 pracovních příležitostí.
Poté následovala prohlídka největší rozvojové plochy v Berlíně Adlershofu. Jedná se o prostor bývalého letiště a poté kasáren sovětské armády (420 ha), který je v současnosti postupně přeměňován na rozsáhlý vědecko-výzkumný park (přesídlila sem část Humboldtovy univerzity) a centrum mediálního průmyslu. Bytová výstavba se zatím nerozvinula podle představ hlavního developera městské společnosti BAAG, centrální park je ovšem postupně předáván do užívání. Z objektů zaujal celoskleněný a barevný Photonik-center stejně jako zadní trakt střídmého objektu Humboldtovy univerzity.
V rámci exkurze jsme navštívili pouze některé nejnovější projekty. Například stavbu největšího evropského komunikačního uzlu Lehrter Bahnhof jsme museli z důvodů prodloužení výstavby vynechat. Bude to jistě naše zastávka na příští návštěvě Berlína. Vit Řezáč

Berlínské odkazy na internetu

http://www.stadtentwicklung.berlin.de/bauen/investorenleitstelle/de/entwickl.shtml
http://www.sachsen.de/de/bf/landtag/oeffentlichkeitsarbeit/besucherdienst/index.html
http://www.cdu.de/
http://www.wasserstadt.de/bucht/bucht.htm
http://www.adlershof.de/
www.sonycenter.de

Rummelsburger Bucht

Photonikzentrum

Informace ze zasedání ECTP ve Valladolidu 30. května 2002

Zasedání ECTP vedl již její nový předseda pan Charles Lambert z Francie.

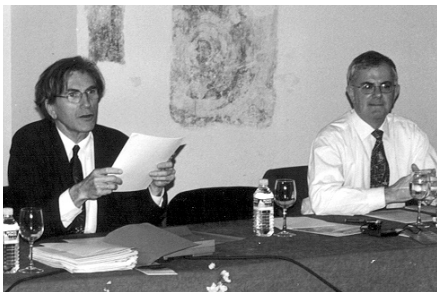

Jako hlavní úkoly svého volebního období označil diskusi o Nové Aténské chartě (NACH) a změnu podmínek členství v ECTP tak, aby více zemí získalo rovnoprávné postavení. To se bude přímo dotýkat také naší asociace, protože podle stanov ECTP jsme zatím pouze přidruženými členy.
Ve dnech 10.–11. 4. 2003 proběhne v Barceloně urbanistické bienále pod titulem „Vztah mobility a plánování“. AUUP ČR by měla zvážit svoji účast a v tom případě nominaci odpovědného zástupce do výboru Permanent International Working Party (PIWP).
ECTP přijala nového člena korespondenta z Malty.
ECTP vydala graficky atraktivní příručku o plánování v souladu se zásadami „trvale udržitelného rozvoje“. Smyslem publikace je zvýšit povědomí odborné veřejnosti o vhodných nástrojích v jednotlivých oborech spolupodílejících se na plánování. Naše asociace obdrží asi stovků exemplářů v angličtině a němčině. Zájemcům z řad asociace ji na vyžádání zašleme. Po dohodě s vydavatelem lze za určitý poplatek připravit národní verzi. V Portuglasku vyšla již národní mutace jako vysokoškolská učebnice na náklady ministerstva.
Soutěž ECTP o nejlepší urbanistický projekt za období 2000–2001 se setkala s velice pozitivní odezvou. Celkem bylo přihlášeno přes 250 projektů ze 13 zemí (např. v Anglii 51, ve Francii 30, ve Slovinsku 5). Do finále bylo národním porotami nominováno 50 prací. Vyhlášení cen proběhne v den urbanismu 8. listopadu v Paříži. AUUP ČR bohužel nezaslala jediný projekt, což nebylo kritizováno, ale byla vyjádřena lítost nad naší neúčastí. V příštím ročníku musíme tedy věnovat větší pozornost přípravě národního kola.

Pokračovala diskuse o pojetí Nové aténské charty (NACH). V roce 2003, tj. 5 let po zveřejnění NACH, bude přijata její aktualizovaná podoba. Všeobecně byl odmítnut přístup hovořící o revizi charty, i když charta z roku 1998 byla málo atraktivní. Nová charata by měla být krátká, uchopitelná, nikoli všeobsažná, s uvedením příkladů. Její pracovní text byl rozdán k připomínkám do 30. 9. 2002 a bude publikován také na naší stránce www.urbanismus.cz.
Prezident Lambert kritizoval malou produktivitu pracovních skupin ECTP. Požádal národní asociace, aby skupiny obsadily novými členy stojícími i mimo strukturu ECTP, ale majícími zájem o rozvoj oboru a profese.
Skupina pro rozšíření EU byla doplněna o nové členy (prof. Bogdan Wyporek z Polska a Vít Řezáč za ČR). Na zasedání architekt Řezáč zdůraznil, že by se skupina neměla zabývat pouze problematikou nových členských zemí EU, ale změnami, které postihnou EU po rozšíření jako celek. Hlavními okruhy by mělo být odstranění nepřipravenosti na čerpání strukurálních fondů EU, přehled změn v plánovací praxi a ve výkonu profese po přijetí do EU (co se stane, až vstoupíme do EU?).

Vít Řezáč

Mezinárodní fórum o krajinném plánování, Wrócław 17.- 20. října 2002

„Příměstská krajina“ (The Landscape of Suburban Aeras), směry trvale udržitelného rozvoje.
Již patý ročník fóra o krajině pořádá Zemědělská fakulta ve Vratislavi ve spolupráci s německými a holandskými partnery. Tématem letošního semináře je příměstská krajina jako důležitý komponent životního prostředí evropských zemí v příštích desetiletích. Dalším cílem semináře je diskuse o zapojení krajinářských architektů a urbanistů do přípravy a tvorby strategických plánů rozvoje obcí a regionů.
Fórum bude mít několik pracovních panelů:
a) ne neregulovanému rozšiřování sídel do krajiny,
b) výhody městské čtvrti, hledání nové kvality života,
c) zdůraznění kulturního a přírodního dědictví, tvorba nové identity,
d) ekonomické aspekty krajiny, úloha plánování krajiny v územním plánování,
e) potřeba odborného přístupu, úloha architektů.
Fórum je doprovázeno výstavou WUWA a BABA o experimentálních obytných souborech z první poloviny dvacátého století. Pro zájemce je připravena exkurze do arboreta Wojslawice, historického města Niemcz a návštěva hradu Ksiaž s nádherným parkem.
Více informací na www.arch.pwr.wroc.pl nebo www.aqua.ar.wroc.pl/forum.
Další kontakt: Jerzy Sporek, Jurek@ekonom.ar.wroc.pl
V případě zájmu se obracejte na sekretariát asociace nebo napište na auup@volny.cz.

Vít Řezáč

Výjezdní zasedání rady Asociace

Své poslední zasedání stávající rada uskutečnila za pozornosti místního tisku 5. září ve Vysokém Mýtě, kde se jí dostalo přijetí u starosty města. Po dopoledním jednání (které se z valné části týkalo příprav výročního shromáždění a programu doprovodného semináře) se konala exkurze po okolí – renovovaný zámek v Nových Hradech, skvělá vesnička Vysoká, poutní místo Homole (blízko Chocně či obce Koldín se nacházející raně barokní kompozice s náročným přístupem po schodišti), nová bytová výstavba v Litomyšli a poutní kostel sv. Mikuláše ve Vraclavi s bývalými minilázněmi, nazývanými české Lurdy.

Územní plánování digitálně
Výstava tištěných územněplánovacích prací vzniklých s použitím CAD a GIS. 20. 9.–10. 10. v Martinickém paláci, Hradčanské nám. 8. Pořádá Česká asociace pro feoinformace, OkÚ Znojmo, kraj Vysočina, SÚRM HMP. Další informace www.cagi.cz nebo http://up-gis.iol.cz.

Veřejná zeleň
První ročník konference. 3. 10. 2002, Palác Syner, Liberec. Přihláška do 27. 9. Pořádají Technické služby města Liberce a Liberecký kraj. Kontakt ARR Liberec, Denis Tomáš, tel. 048-5340998.

Městské lesy
Dny zahradní a krajinářské tvorby pořádá Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu. 20. až 22. listopadu v Luhačovicích. Přihlášky do 31. 10. 2002. Bližší informace na www.szkt.cz.

Navrhování a kriminalistika
11. 10. 2002 v Athénách. Blíže viz www.designagainstcrime.org.uk.

European Cities in a Global Era
14. a 15. 11. 2002. Blíže viz www.byplanla.dk/english/europeancities_registration.htm.

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR jako informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Náklad 200 výtisků. Redakce Ing. arch. Mgr. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, tel./fax (02) 51 61 15 85, e-mail: zcerny@bon.cz. Tajemník Asociace: Ing. arch. Zuzana Hrochová, tel. (02) 57 31 80 95. Adresa Asociace: Perucká 44, 120 00 Praha 2, tel. (02) 691 07 59, fax (02) 22 51 08 06, 24 31 01 85. Internetové strany: www.urbanismus.cz. Vyšlo v září 2002